

REMEMBRANÇA

LS qui recordin la vida exuberant de l'antiga «Associació Catalanista» i aquell entusiasme amb que s'organitzaven actes de cultura, en ses diverses manifestacions, per a man-

tenir, avivar i restaurar el sentiment d'amor a la nostra terra, no 'ls vindrà de nou un episodi d'una de les festes de llavors, a la qual serví d'escenari l'últim pis del nostre Campanar.

Se celebràren actes en honor de Sant Jordi i per primera vegada s'hissà la bandera blanca en el cim del Campanar. ¡Amb quina joia se vegé onejar aquella bandera, que després ha seguit voleiant en totes les festes ciutadanes! Amb motiu de la diada acudiren a prendre-hi part un estol de poetes i escriptors d'altres comarques, entre ells el Canonge de Vich, Doctor Collell.

El Canonge Collell, alt, d'aspecte varonil, moreno de cara, a qui 'l manteu esqueia com una toga de Senador romà, era una de les personalitats que gaudia de més simpaties entre nosaltres. Els seus escrits plens d'ardor i d'entusiasme patriòtic, els seus contes i poesies, sa prosa fluïda, grassa, plena, robusta i enèrgica, ben expressiva del parlar de Vich; de lèxic clar, pur i ben intel·ligible per tothom, traduïa i interpretava el sentir catalanista d'aquell temps; el seu tradicionalisme era base sòlida de tota la restauració del nacionalisme distintiu i ètnic del poble i tenia per sa figura, per son valer i per son dir, un atractiu irresistible quan la paraula fluïa de sa boca sempre sonrient, emprò, austera per les ratlles de sa fisonomia enèrgica de perfil, i tallada com en roca viva, que de roca era la seva voluntat, i feta de tendresa la seva ànima.

Eren les quatre o les cinc de la tarda, i vuit o deu companys guiaïrem al Doctor

Collell vers al Campanar. Agrupats a son entorn, en aquelles altures, mostràrem al Doctor l'esplèndid panorama del camp. Quan éll va estendre la mirada per la ratlla platejada del mar, pel cel de blau puríssim que en l'infinit tanca l'horitzó per la part de llevant; per la catifa verdosa, brodada de les perles blanques de les masies de la plana; pel bosc de cases i fumeres de la Ciutat, extesa davall d'aquesta dentallada serra, de tons rosats, més hermosos que un capvespre d'Orient, se senti conmogut, corprés i, redressant son cos, replegant i penjant al braç son manteu, començà a contar, a recitar, son repertori, amb aital foc als ulls; amb aital vehemència en la paraula; amb aital accionar de braços i mans, que mai més, mai més l'oblidarem els qui tinguerem el goig d'escoltar-lo. «El gall» particularment i «La calúnnia». ¡Oh! «La calúnnia» explicada, maleïda per Mossent Collell dalt del Campanar! ¡Aquella penitenta, que, segons l'escriptor, escampà les plomes de la gallina, tirant-les al vent! Semblava que, de l'últim pis del Campanar, veïem com s'estenien per la immensa plana, per l'infinit mar, per l'abrupta serra, el plomissó del pit i les plometes de les ales que alegres, inconscients jugant amb l'oreig, volaven lluny portant arreu les llevors de la calúnnia i de la murmuració, com gèrmens de malaltia social.

I'l contaire tornava: vols ésser perdonada? Recull, vès, corra, arreplega les plomes de la gallina que van volant i repeteix-me a cau d'orella la teva diabòlica maldat; una sola que en quedi encara serà contagiosa... I pel clar horitzó, semblaven volar les plometes, les plometes innocents, que en torn del Campanar surten de les converses, de les brometes, de les taules del cafè, del rum-rum de les vespres ardoroses, quan entre amics i per gracia se destroça, en broma, l'honra del pròxim, i s'explomen les gallines sense consciència del mal que s'escampa.

A. PASCUAL.